

International
Labour
Organization

World Day
for Safety
and Health
at Work
2024

ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ – 2024

Забезпечуємо безпечну та
здорову працю вже зараз
в умовах зміни клімату

We are running out of time

Ensuring safe and healthy work *now*
in a changing climate

**День охорони праці у 2024 році –
«Забезпечуємо безпечну та
здорову працю вже зараз
в умовах зміни клімату».**

Щорічно, **28 квітня**, відзначається **Всесвітній день охорони праці**. Міжнародна організація праці присвячує цей день актуальній темі.

- Зміна погодних умов значно впливає на умови праці, збільшуючи професійні ризики для працівників. Тепловий стрес, забруднення повітря, УФ-випромінювання та інші екстремальні погодні явища стають частішими, підвищуючи ризик професійних захворювань та аварій.
- Цей день звертає додаткову увагу на те, що забезпечення безпечної та здорової праці в умовах зміни клімату – це важливе завдання, яке потребує спільних зусиль.

Причини зміни клімату та небезпечні фактори, що впливають на здоров'я та безпеку працівників.

Україна розташована на планеті Земля, третій планеті від Сонця? Так.

А це значить, що Україна так само, як і інші країни, зазнає впливу, і продовжуватиме бачити руйнівні наслідки зміни клімату таких як:

- зменшення запасів води;
- конфлікти та кліматичні міграції;
- військові дії;
- пошкодження морських екосистем;
- збільшення температур, спека і підвищення ризику лісових пожеж;
- затоплення прибережних районів країн і міст;
- втрата біорізноманіття;
- рибне господарство буде не в змозі виробляти достатньо їжі;
- збільшення кількості шкідників, жуків і згубних грибків;
- вирубка лісів;
- пошкодження інфраструктури внаслідок стихійних лих;
- відсутність продовольчої безпеки та здорових посівів.

Небезпечні фактори

**Техногенного
характеру**

АВАРІЇ на:
хімічних об'єктах, АЕС,
дамбах, шлюзах,
газових, теплових,
електричних мережах

Землетрус
Шквали (смерчі)
Селеві потоки
Зливи, паводки
Епідемії

**Природного
характеру**

**Соціального
характеру**

**Терористичні акти,
захоплення заручників,
вибухи, нещасні випадки**

**Застосування засобів
ураження, мінування**

**Воєнного
характеру**

Найбільшу небезпеку у техногенній сфері становлять:

- транспортні аварії

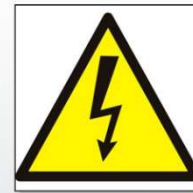

- вибухи і пожежі

Найбільшу небезпеку у техногенній сфері становлять:

- радіаційні аварії

W-1

Небезпека ураження електричним струмом

W-2

Вогненебезпечно!
Легкозаймісті речовини

W-3

Вибухонебезпечні речовини і матеріали

W-4

Загальна небезпека

W-5

Радіоактивні речовини

W-6

Обережно!
Слизько

- аварії з викиданням хімічних і біологічно небезпечних речовин

Найбільшу небезпеку у природній сфері становлять:

Найбільшу небезпеку **воєнного характеру** становлять:

- наслідки ракетного удару

- наслідки мінування

МІННА БЕЗПЕКА ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ ТА ВИКОНУВАТИ

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

Национальна служба
здоров'я України

КИДАТИ ЇХ
У ВОГНИЩЕ
ТА НАГРІВАТИ

ПЕРЕНСИТИ АБО
ПЕРЕКОЧУВАТИ ЇХ

ДОПУСКАТИ
СКУПЧЕННЯ ЛЮДЕЙ
БІЛЯ НИХ

ВДАРЯТИ ТА
РОЗБИРАТИ ЇХ

ТОРКАТИСЯ
АБО БРАТИ
В РУКИ

ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ зовнішній вигляд небезпечного предмета, по можливості **ПОЗНАЧТЕ** його, **ПОПЕРЕДЬТЕ** інших осіб, **ВІДІЙДІТЬ** на безпечну відстань, **НЕ ПАНІКУЙТЕ** **ПОВІДОМТЕ** оперативні служби за **ТЕЛ. 101**

НАДМІРНЕ ТЕПЛО

**БУДЬТЕ ПИЛЬНІ
ТА ДОТРИМУЙТЕСЬ ПРАВИЛ
З ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ!**

Робота з високим ризиком: працівники на відкритому повітрі на фізично важких роботах і працівники в приміщеннях на погано провітрюваних робочих місцях, де температура не регулюється.

Основні наслідки для здоров'я: тепловий стрес, тепловий удар, теплове виснаження, рабдоміоліз, тепловий синкопе, теплові судоми, тепловий висип, серцево-судинні захворювання, гостре пошкодження нирок, хронічна хвороба нирок, фізичні травми та психічні розлади

СОНЯЧНЕ УЛЬТРОФІОЛЕТОВЕ ВИПРОМІНЮВАННЯ

Працівники можуть несвідомо зіткнутися з небезпечно високим рівнем сонячної радіації. **Роботи з високим ризиком:** працівники на відкритому повітрі.

► **Основні наслідки для здоров'я:** сонячні опіки, пошкодження очей, ослаблений імунітет і різні види раку шкіри

ЕКСТРИМАЛЬНІ ПРИРОДНІ ЯВИЩА

**БУДЬТЕ ПИЛЬНІ
ТА ДОТРИМУЙТЕСЬ ПРАВИЛ
З ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ!**

Прогнозоване збільшення частоти, тривалості та інтенсивності екстремальних погодних явищ (хвилі спеки, зимові шторми, тропічні циклони, посухи та проливні дощі). Можливі наслідки включають лісові пожежі, повені, голод, великі промислові аварії та хвороби, що передаються через воду.

Роботи з високим ризиком: працівники аварійно-рятувальних служб, працівники, які беруть участь у прибиранні, працівники сільського господарства та рибальства.

Первинні наслідки для здоров'я: травматичні ушкодження, опіки, пошкодження дихальних шляхів, захворювання, спричинені біологічними небезпеками, токсичний вплив хімічних речовин, фізична та емоційна втома, тривога, стрес та посттравматичний стресовий розлад.

ЗАБРУДНЕННЯ ПОВІТРЯ

Працівники можуть несвідомо зіткнутися з небезпечно високим рівнем сонячної радіації.

Роботи з високим ризиком: працівники на відкритому повітрі.

► **Основні наслідки для здоров'я:** сонячні опіки, пошкодження очей, ослаблений імунітет і різні види раку шкіри

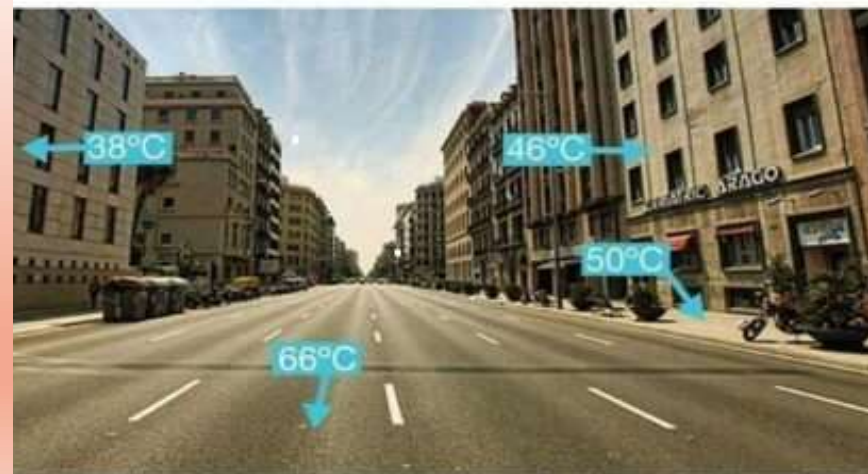

Як забезпечити безпечну та здорову працю вже зараз в умовах зміни клімату?

АДАПТАЦІЯ до зміни клімату – це пристосування до наявних або очікуваних **ризиків, небезпечних факторів**, спричинених зміною клімату.

Природоорієнтовані рішення (Nature-based solutions) – це спосіб задовольнити потреби людей та подолати суспільні виклики за допомогою природи у дружній до неї спосіб.

Без дерев

З деревами

Національні відповіді на ключові проблеми зміни клімату

Проблеми охорони праці, пов'язані зі зміною клімату, можуть бути інтегровані в політику та стратегії охорони здоров'я, навколишнього середовища та зміни клімату (тобто прямо стосуватися захисту здоров'я працівників).

- ▶ Іноді небезпеки та ризики, пов'язані зі зміною клімату, визначаються як пріоритетні в національній політиці та стратегіях охорони праці, визначаючи дії та ініціативи, які мають бути реалізовані в найближчі роки (наприклад, надмірна спека).

ПРИРОДООРІЄНТОВАНІ РІШЕННЯ (далі – ПоР)

Варіант ПоР	Вигоди від ПоР	Наслідки зміни клімату, які вирішуються
 Водне управління Відновлення річок та заплав Річкові буфери (рослинні смуги)	 <ul style="list-style-type: none"> Регулювання потоків води Зменшення підтоплень та ерозії ґрунтів Покращення якості води Розвиток біорізноманіття 	 <ul style="list-style-type: none"> Посухи Повені
 Ліси та лісове господарство Захист та відновлення лісів Стале лісове господарство Інтеграція дерев/лісів у ландшафти	 <ul style="list-style-type: none"> Регулювання потоків води Зменшення паводків Контроль за хворобами та шкідниками Стабілізація схилу Розвиток біорізноманіття Утримання вуглецю 	 <ul style="list-style-type: none"> Посухи Повені Пожежі
 Сільське господарство Агролісництво Покращення умов використання ґрунту та води Диверсифікація та сівозміна культур	 <ul style="list-style-type: none"> Утримання води Пом'яшення хвиль спеки Контроль за хворобами та шкідниками Утримання вуглецю Покращення родючості ґрунту Розвиток біорізноманіття 	 <ul style="list-style-type: none"> Посухи Повені Хвилі тепла
 Міста Дерева, парки Зелені дахи, зелені стіни	 <ul style="list-style-type: none"> Охолодження температури повітря Утримання вуглецю Розвиток біорізноманіття Покращення якості води Покращення здоров'я людей та самопочуття Регулювання стоку води 	 <ul style="list-style-type: none"> Підтоплення Хвилі тепла
 Прибережні території Відновлення прибережних оселищ Бар'єрні острови	 <ul style="list-style-type: none"> Зменшення підтоплення прибережних територій Зміцнення узбережжя Утримання вуглецю Розвиток біорізноманіття Створення місць для відпочинку 	 <ul style="list-style-type: none"> Підняття рівня моря Штормові сплески Прибережна ерозія

Як забезпечити безпечну та здорову працю згідно вимогам нормативно-правової бази України?

ЗАКОН УКРАЇНИ Про охорону праці

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 49, ст.668)

{Вводиться в дію Постановою ВР [№ 2695-ХІІ від 14.10.92](#), ВВР, 1992, № 49, ст.669}

Стаття 6. Права працівників на охорону праці під час роботи

Умови праці на робочому місці, безпека технологічних процесів, машин, механізмів, устаткування та інших засобів виробництва, стан засобів колективного та індивідуального захисту, що використовуються працівником, а також санітарно-побутові умови повинні відповідати вимогам законодавства.

Працівник має право відмовитися від дорученої роботи, якщо створилася виробнича ситуація, небезпечна для його життя чи здоров'я або для людей, які його оточують, або для виробничого середовища чи довкілля. Він зобов'язаний негайно повідомити про це безпосереднього керівника або роботодавця. Факт наявності такої ситуації за необхідності підтверджується спеціалістами з охорони праці підприємства за участю представника профспілки, членом якої він є, або уповноваженої працівниками особи з питань охорони праці (якщо професійна спілка на підприємстві не створювалася), а також страхового експерта з охорони праці.

ЗАКОН УКРАЇНИ Про охорону праці

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 49, ст.668)
{Вводиться в дію Постановою ВР № 2695-ХІІ від 14.10.92, ВВР, 1992, № 49, ст.669}

Стаття 14. Обов'язки працівника щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці

Працівник зобов'язаний:

дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території підприємства;

знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, правила поведіння з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, користуватися засобами колективного та індивідуального захисту.

ПОЛОЖЕННЯ про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України (ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства освіти і науки України 18.04.2006 № 304)

Розділ 2. п.1. Навчання здобувачів освіти з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладах професійної (професійно-технічної), фахової перед вищої та вищої освіти проводиться відповідно до вимог законодавства у сфері охорони праці, цивільного захисту та освіти....

КОДЕКС ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

02.10.2012, № 5403-VI

Стаття 25. Спеціалізовані служби цивільного захисту

Утворюються для проведення спеціальних робіт і заходів з цивільного захисту та їх забезпечення, що потребують залучення фахівців певної спеціальності, техніки і майна спеціального призначення

Спеціалізовані служби цивільного захисту (енергетики, захисту сільськогосподарських тварин і рослин, інженерні, комунально-технічні, матеріального забезпечення, медичні, зв'язку і оповіщення, протипожежні, торгівлі та харчування, технічні, транспортного забезпечення, охорони громадського порядку)

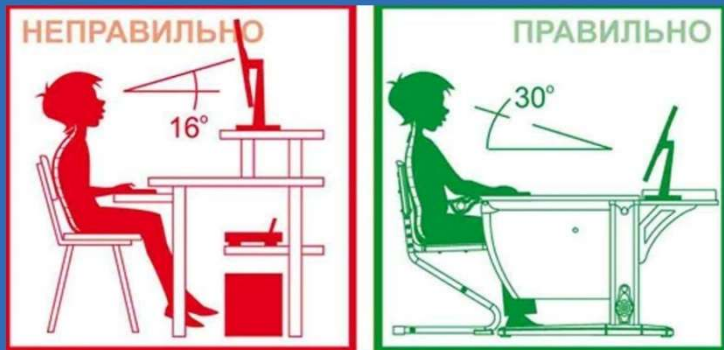

Постанова КМ УКРАЇНИ від 08.08.2015 р. № 469 (ст.3)

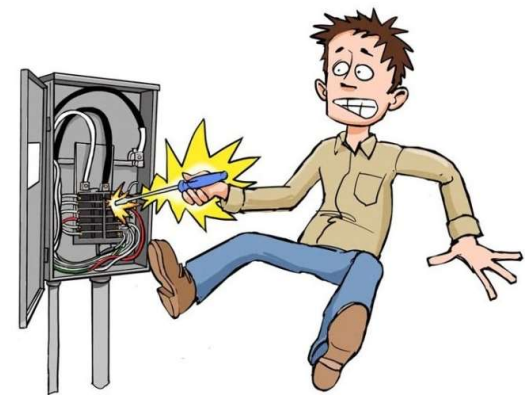
Спеціалізовані служби цивільного захисту поділяються на:

Без ризику на роботі та в житті!

Слідкуй за осанкою

Зупинити
деградацію
природних систем
планети та
побудувати
майбутнє, у якому
людина житиме та
працюватиме в
гармонії з
природою.

**Забезпечуємо
безпечну та здорову працю
вже зараз в умовах зміни клімату!**

Безпечну та здорову
працю можна
досягнути шляхом
**збереження
біорізноманіття
планети,**
раціонального
використання
природних
ресурсів,
зменшення
забруднення та
марнотратного
споживання.

Створення
фінансових
стимулів для
дружніх до
природи
практик

Необхідна підтримка
розвитку людського
капіталу, української
науки та освіти

**Твоє життя в твоїх руках.
Керуй же ним завжди уміло.**

Дякую за увагу!